

Motion till riksdagen 2022/23:741

av **Nicklas Attefjord m.fl. (MP)**

Syskon till barn med omfattande funktionsnedsättningar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka syskons rättigheter vid insatser enligt LSS och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att leva eller växa upp som barn som vad som ibland kallas ”skuggsyskon” till ett syskon med omfattande funktionsnedsättningar är inte lätt. Ofta måste av förklarliga skäl behoven för syskon med diagnoser gå först.

Syskon får betydligt mindre tid med sina föräldrar. Har ett syskon mer omfattande neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kan hemmiljön präglas av hög ljudvolym och otaliga utbrott. Vissa syskon blir slagna, andra får bevittna hur föräldrarna blir slagna. Syskonet får tidigt lära sig att ligga steget före, avleda och lugna. Möjligheten att ta hem vänner minskar. Ett barn i den här situationen får sitt liv begränsat som en direkt följd av syskonet med funktionsnedsättningar.

Dessa syskon behöver synliggöras, få vara barn, få en paus och bara få vara barn. De behöver återhämtning precis som föräldrarna, de behöver tillgång till och tid med sina föräldrar och de bör ha samma rätt till hemmet som barnet med diagnoser.

Att barnkonventionen numera är svensk lag är en viktig förändring och något som vi är både stolta över och glada för i Miljöpartiet. Vi har länge drivit frågan.

Utifrån barnkonventionen är det givetvis angeläget att beakta varje barns situation. Så sker inte idag. När det gäller insatser som ges enligt LSS bör det tydligare framgå att man även ska beakta syskons situation vars barndom pågår här och nu. När det gäller korttidsboende är t ex både det enskilda barnets behov och anhörigas behov av avlastning i fokus. Däremot är det ytterst tveksamt i vilken utsträckning syskons behov av avlastning och egentid med föräldrar vägs in eller att någon tar reda på hur deras behov egentligen ser ut.

Regelverket behöver förtydligas när det gäller syskons rättigheter på lämpligt sätt. Det behöver bli en självklarhet att syskons egna behov vägs in och att insatser utformas så att även de får den avlastning och den egentid med föräldrar som de behöver och har rätt till. Det ska också vara en självklarhet att detta tas i beaktande oavsett var i Sverige insatserna ges. Ett tydligt regelverk behövs. Regeringen bör återkomma i frågan.

Dessa fantastiska syskon är vardagshjältar och förtjänar att deras behov tas på allvar.

Nicklas Attefjord (MP)

Ulrika Westerlund (MP)

Annika Hirvonen (MP)